

Публічне представлення Звіту НАН України про використання коштів державного бюджету України у 2005 році

17 квітня 2006

Брифінг, що відбувся 17 квітня ц.р. у Великому конференц-залі НАН України

Напередодні брифінгу, 14 квітня, текст звіту було оприлюднено у газеті «Урядовий кур'єр» і розміщено на веб-сайті НАН України. Отже, усі бажаючі мали можливість заздалегідь ознайомитися з матеріалами, котрі характеризують стан використання коштів Держбюджету Президією та науковими установами Академії у минулому році.

До участі у брифінгу було запрошено представників наукової громадськості, законодавчої та виконавчої влади, працівників засобів масової інформації.

Доповідь про те, на які цілі використані бюджетні кошти, ефективність виконання основних програм і проєктів фундаментальних і прикладних досліджень у 2005 році зробив перший віце-президент – головний учений секретар НАН України А.П.Шпак. Він відзначив, що як бюджетні кошти, так і ті, котрі одержані науковими установами за виконання замовлень вітчизняних підприємств, зарубіжних науково-дослідних установ і промислових фірм, продаж ліцензій тощо, спрямовувалися передусім і переважно на фундаментальні і прикладні дослідження. На жаль, з Держбюджету недофінансовано витрати на спорудження житла для молодих учених, що обмежує можливості залучення до наукової діяльності молодих талантів.

Віце-президенти НАН України А.Г.Наумовець, В.Д.Походенко та О.С.Онищенко розповіли про основні результати діяльності академічних науково-дослідних установ, що входять до очолюваних ними секцій фізико-технічних і математичних наук, хімічних і біологічних наук, суспільних і гуманітарних наук протягом звітного періоду.

З великим інтересом присутні на брифінгу вислухали повідомлення про реалізацію цільових міждисциплінарних програм та інших наукових проєктів, про одержані результати фундаментальних і прикладних досліджень. Наведені доповідачами десятки конкретних прикладів переконливо засвідчили, що минулого року вчені НАН України збагатили вітчизняну та світову науку досягненнями першорядного значення. Серед них, зокрема, розроблені та впроваджені у виробництво унікальні установки електронно-променевого зварювання нового покоління, які не мають аналогів у світі; новітня когенераційна технологія, за якою вже працює перша установка на компресорній станції магістрального газопроводу Уренгой-Ужгород, котра зменшує витрати природного газу на його перекачку більш ніж на 30%, а використання цієї технології у комунальній сфері забезпечить економію понад 4 млрд.куб.метрів природного газу на рік. Розроблені загальні та видові енергетичні баланси України на довгострокову перспективу. На шахті ім.О.Ф.Засядька реалізується потужний проєкт використання вугільного метану. Комплекс споживатиме 130 млн.куб. м метану на рік і буде первістком індустрії шахтного метану в Україні. Розроблений проєкт технологічної лінії виробництва деталей авіаційного та автомобільного призначення методом пресування та спікання сумішей порошкових компонентів на основі гідриду титану. Хіміками вперше доведено можливість цілеспрямованого змінювання процесу самоскладання нанокompозитів типу «напівпровідниковий спряжений полімер-мезопориста неорганічна матриця», що відкриває широкі можливості для її створення з новими функціональними властивостями та шляхи управління ними. У галузі наук про життя отримані клоновані гени та рекомбінарні білки, що є важливим для ефективної діагностики туберкульозу та дифтерії. Біологами розроблено конкурентоспроможну тест-систему для ідентифікації збудника пташиного грипу методом полімеразної ланцюгової реакції в режимі реального часу. Суспільствознавці досліджували актуальні соціально-економічні, політико-правові, етнокультурні, інформаційні, регіональні проблеми, від вирішення яких залежить прискорення переходу України на шляхи динамічного інноваційно-інвестиційного ринку, в напрямку розбудови суспільства, яке розуміється в сучасному світі як громадянське, відкрите, інформаційне, знаннєве. Найважливіші ідеї, узагальнення і пропозиції, напрацьовані вченими, були використані при підготовці Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє і зовнішнє становище України в 2005 році». Економісти розробили Стратегію підвищення конкурентоспроможності економіки України із визначенням стратегічних пріоритетів інноваційного розвитку, основних принципів політики підвищення конкурентоспроможності та організаційно-політичних складових її реалізації. На основі Стратегії розроблено і подано Уряду Концепцію програми підвищення конкурентоспроможності економіки України. Створено Концепцію розвитку соціального страхування, вироблено рекомендації для органів державної влади щодо удосконалення пенсійної політики. Вчені взяли участь у науковому забезпеченні конституційної та судової реформ, розробці оновлених редакцій законопроєктів. Підготовлено та видано низку фундаментальних праць, присвячених актуальним проблемам суспільствознавства: десятитомна «Антологія української юридичної думки», шеститомний «Збірник інформаційного законодавства України, країн СНД, Європи та Ради Європи». Підготовлено та

опубліковано чергові томи «Історії української культури» (2-а книга 4 тому), «Енциклопедії історії України» (2-й), «Енциклопедії сучасної України» (4-й та 5-й). Започатковано видання багатотомних «Етнічної та етнокультурної історії України», «Історії української етнографії». Підготовлено том коментованих купюр та три додаткові томи до Зібрання творів Івана Франка у 50 томах. Видано 10 словників нового покоління та багато інших.

Співробітники засобів масової інформації дістали докладні відповіді на всі свої запитання, яких було чимало. На жаль, запрошені на брифінг працівники структур законодавчої та виконавчої влади, мабуть, не знайшли часу для того, щоб краще ознайомитися з станом використання НАН України коштів Держбюджету та одержані результати.